

Vejrforholdene i Landbrugsaaet 1902—1903.

(Fra 1. Oktober 1902 til 30. September 1903.)

Af Cand. math. *V. Willaume-Jantzen*,
Afdelingschef ved Meteorologisk Institut.

Som det vil erindres, endte Landbrugsaaet 1901—2 med en kold Periode, idet de 2 sidste Trediedele af September 1902 indeholdt mange Dage med en Middeltemperatur, der laa $3-5^{\circ}$ under Normalen, medens flere Nætter bragte en Nattefrost paa $2-4^{\circ}$ paa de koldeste Stationer. Denne Kulde holdt Stand i de første 9 Dage af Oktober 1902: paa 7 af disse Dage laa Temperaturen $3-5^{\circ}$ lavere end normalt, og i flere Nætter viste Minimumsthermometret indtil -7° i Indlandet. Det var vedholdende Vinde fra østlige Retninger, der frembragte denne Kuldeperiode; da Vinden d. 10. drejede om og senere holdt sig fra sydlige og vestlige Retninger, svigede Temperaturen i Resten af Maanedens $1-2^{\circ}$ paa begge Sider af Normalen, men laa hyppigst over denne, saa at hele Oktober kun blev $\frac{3}{4}^{\circ}$ for kold. Sammen med Kulden fulgte Tørke: fra d. 1.—9. Oktober faldt der kun enkelte Gange lidt Regn; dog fik Lolland-Falster og Bornholm gode Regnbyger først i Maanedens; d. 10. faldt der lidt Regn over Størstedelen af Landet, men den egentlige Regnperiode indtraf d. 13.—21., medens Slutningen af Maanedens af og til fik mindre Byger. Den samlede Nedbør naaede kun Normalen i Vendsyssel; forøvrigt fik Jylland og Lol-

land-Falster 10—25, Resten af Landet 30—40 Procent for lidt. Torden optraadte hist og her paa 7 Dage.

November 1902 blev temmelig kold og ualmindelig tør, paavirket af meget høj Barometerstand og overvejende østlige til sydlige Vinde. Middeltemperaturen for hele Maaneden blev 1° lavere end normalt; i den første Halvdel indtraf der dog en Del temmelig milde Dage, medens den sidste Halvdel helt igjennem var kold; d. 18.—23. og d. 29.—30. blev endog 3—6° for kolde med en Nattefrost, der i Indlandet naaede 6—10°. Nedbøren var meget lille: Jylland fik gjennemsnitlig 18 Millimeter eller 28 Procent af Normalen, Øerne endog kun 3 Millimeter eller 5 Procent af Normalen; Bornholm maa dog undtages herfra, idet denne Ø fik 8 Millimeter eller 13 Procent af Normalen. Sammenholdes disse Nedbørssummer med Resultaterne af regnfattige Novembre fra de sidste 41 Aar, viser det sig (se hosstaaende Tabel), at November 1902 er enestaaende i Retning af lille Nedbør;

November	Jylland	Øerne	Danmark	Bornholm
1871	30 Mill.	22 Mill.	25 Mill.	45 Mill.
1885	34 -	25 -	29 -	33 -
1889	37 -	24 -	29 -	14 -
1892	31 -	16 -	22 -	8 -
1896	26 -	24 -	25 -	31 -
1897	38 -	23 -	29 -	23 -
1902	18 -	3 -	9 -	8 -

Bornholm fik dog i November 1892 ikke mere Nedbør end i den her beskrevne November. For Kjøbenhavns Vedkommende kan Sammenligningen føres tilbage til 1820, og selv i denne 82-aarige Observationsrække

træffer vi intet Exempel paa saa ringe Nedbør, som den her omtalte: i November 1902 fik Kjøbenhavn nemlig 5 Millimeter, medens de laveste Tal siden 1820 falde saaledes: 6 Mill. i 1821, 9 Mill. i 1830, 6 Mill. i 1855 og 7 Mill. i 1892. Nedbørsdagens Antal var meget lille, især for Øernes Vedkommende, hvor der over større Strækninger kun faldt smaa Regnbyger eller lidt Sne d. 1., d. 9. og d. 24. Jylland fik derimod enkelte smaa Regnbyger i Maanedens første Uge og større Byger d. 8.—12. og d. 23.—24., de sidstnævnte Dage blandet med Sne. Taage var stærkt udbredt d. 8.—15. og d. 21.—25.

December 1902 begyndte som November endte: de 13 første Dage vare med vedholdende østlige til nordlige Vinde meget kolde, d. 1.—7. endog $5-7^{\circ}$ under Normalen, medens det om Natten frøs indtil $8-13^{\circ}$ i det Indre af Landet. Resten af Maanedens var derimod mild, omkring Juledagene var det endog meget mildt med sydlige til vestlige Vinde. Hele Maanedens blev dog 1° for kold. Et stærkt Barometerfald d. 25. fremkaldte en voldsom Storm Natten mellem 1. og 2. Juledag, der i al sin Heflighed blæste ca. 6 Timer fra Sydvest—Nordvest, og som forvoldte megen Skade baade tillands og tilvands. Nedbøren var omtrent normal undtagen i Nordøstjylland og paa Fyen, der gjennemsnitlig fik c. 20 Procent for lidt. Den faldt mest som Regn, dog hyppig blandet med lidt Sne, næsten udelukkende d. 15.—20. og d. 25.—30., medens der i Maanedens 2 første Uger kun af og til faldt nogle Smaabyger. Torden optraadte 4 Gange, mest i Vestjylland. Taage var ret hyppig i Midten af Maanedens.

Januar 1903 fik omtrent den normale Middeltemperatur, nemlig $\frac{1}{2}^{\circ}$ over den sædvanlige; men de enkelte Dages Temperatur afveg betydeligt fra de 40-aarige Middeltal: d. 1.—2. og d. 12.—23. vare saaledes kolde, idet Vinden i denne Tid blæste fra østlige Ret-

ninger, medens de milde Perioder, der udgjorde Resten af Maaneden, hidrørte fra sydvestlige Vinde, der forøvrigt ofte og navnlig d. 27.—31. blæste med stormende Kuling. De koldeste Dage blev d. 12.—13. med en 6° for lav Middeltemperatur og d. 17.—22., der vare $3-4^{\circ}$ for kolde; Frostene naaede i denne Tid $15-18^{\circ}$ paa de koldeste Stationer. Paa den anden Side blev d. 5.—10. og d. 26.—31. saa meget som $3-6^{\circ}$ varmere end normalt med Maximumtemperaturer paa indtil $7-9^{\circ}$. En temmelig brat og stor Temperaturforandring foregik fra d. 10.—12., nemlig et Fald paa c. 12° , idet Vinden slog om fra sydlige til nordlige Retninger. Nedbøren var omtrent normal over den største Del af Landet; dog fik det nordlige og mellemste Jylland, Københavns Amt og Bornholm c. 30 Procent for meget, hvorimod Samsø fik c. 40 Procent for lidt. Den faldt som Regn, af og til blandet med Sne, og næsten udelukkende d. 2.—10. og i Maanedens 9 sidste Dage, altsaa netop i de milde Perioder, da diset og taaget Vejr forøvrigt var meget almindeligt. Torden blev hørt 1 Gang.

Februar 1903 udmærkede sig ved ualmindelig vedholdende Vinde fra vestlige Retninger, saa at der fra Sydvest, Vest og Nordvest tilsammen blæste 81 Procent af alle Vinde, medens Nordøst, Øst og Sydøst tilsammen kun optraadte med 2 Procent, et Forhold, hvortil der ikke findes Magen i 30 Aar, ikke alene for Februar Maanedens Vedkommende, men tillige naar alle Aarets Maaneder tages i Betragtning. Som sædvanligt i Danmark, naar Vestenvindene have Overtaget om Vinteren, var Vejret stormende: i Maanedens første Halvdel blæste det op til stormende Kuling paa 7 Dage, og fra d. 19. og til Maanedens Slutning afløste den ene Storm uafbrudt den anden. Samtidig var Luften meget mild: naar undtages d. 15.—16. med en $2-3^{\circ}$ for lav Middeltemperatur og d. 13.—14. med normal Middeltemperatur vare de allerfleste Dage mellem 3° og 7° var-

mere end normalt, saa at hele Februar blev 3° for varm og staar saaledes som Nr. 2 blandt de sidste 43 Aars varme Maaneder af samme Navn; i 1869 fik Februar nemlig en Middeltemperatur paa 3.3° (i Aar 3.1°) som et Gjennemsnit af Observationer i Tarm og i Kjøbenhavn; næst efter kommer Februar i 1863 og 1882 med henholdsvis 3.0° og 2.9° . I Forhold til den høje Middeltemperatur indeholdt Maaneden dog ikke faa Frostdage, nemlig gjennemsnitlig 10, medens 21 er det normale Antal. De laveste Temperaturer naaede $\div 10^{\circ}$ til $\div 15^{\circ}$ i Indlandet; som oftest var Frosten dog ringe. Nedbøren var omtrent normal paa Samsø, men forøvrigt stor: Fyen, den sydlige Halvdel af Sjælland samt Lolland-Falster fik gjennemsnitlig 65, Resten af Landet 40 Procent mere end normalt. Den faldt som Regn, af og til blandet med Sne, især d. 1.—3., d. 7.—8., d. 12.—14. og fra d. 17. til Maanedens Udgang; af og til, især d. 21., faldt der større Byger. Taage forekom især først i Maaneden. Torden optraadte paa 5 Dage.

Marts 1903 fik, ligesom den foregaaende Maaned, meget abnorme Vindforhold, nemlig saa hyppige Vinde fra sydlige Retninger, at der ikke findes Magen dertil i de sidste 30 Aar. Vinden blæste med stormende Kuling ret ofte i Maanedens sidste Halvdel. Følgen af disse Vindforhold blev en ualmindelig høj Middeltemperatur, nemlig 4.7° eller $3\frac{1}{2}^{\circ}$ over Normalen; siden 1861 har Marts kun i 1882 haft en ubetydelig højere Middeltemperatur, 4.8° , medens den nærmest efterfølgende Marts faldt i 1894 med 4.2° . Hver Dag fik mindst den normale Temperatur; d. 11.—15. blev dog ikke meget varmere end normalt med en Nattefrost paa indtil $3-5^{\circ}$ paa de koldeste Stationer, en meget svag Frost for en Marts Maaned, medens Minimumsthermometrene paa flere af de mest udprægede Kyststationer ikke viste under Frysepunktet. Af særlig varme Dage, det vil sige Dage, der ere mindst 3° for varme, indtraf

der ikke mindre end 15, og navnlig staa de 10 Dage: d. 20.—29. med en 6° for høj Middelterperatur som noget enestaaende; i alt Fald findes der i Kjøbenhavns Observationsrække paa 120 Aar ikke noget tilsvarende, hverken i Retning af høj Temperatur eller hvad Periodens Længde angaar. Frostdagenes Antal blev naturligvis lille, nemlig kun 7, medens det normale Antal er 20; de faldt saa godt som alle i Maanedens første Halvdel. Nedbøren var rigelig i Jylland, der gjennemsnitlig fik 35 Procent for meget; paa Fyen faldt der 10, paa de andre Øer 35 Procent for lidt Nedbør. Den faldt næsten udelukkende som Regn og især d. 2.—7., d. 16.—20. og efter d. 23., oftest som mindre Byger. Taage forekom sjældent, Torden paa 8 Dage.

April 1903 fik i Modsætning til de 2 foregaaende Maaneder omtrent lige mange Vinde fra alle Verdenshjørner undtagen fra Syd; denne Omstændighed i Forbindelse med et gennemgaaende meget lavt Lufttryk gjorde Maaneden meget regnfuld og temmelig kold. Middelterperaturen laa godt 1° under Normalen, og kun faa Dage vare varmere end sædvanligt; derimod fik d. 17.—23. Middelterperaturer, der vare $3-5^{\circ}$ for lave, og en Nattefrost paa $4-9^{\circ}$ i Indlandet; kun et Par Kyststationer gik fri for Frost. Nedbøren var stor; naar Samsø undtages, der kun fik 11 Procent for meget, laa Amternes Nedbør mellem 40 (Thisted og Randers Amter) og 150—165 Procent (Frederiksborg og Kjøbenhavns Amter) over Normalen. Den faldt som Regn og Sne især d. 3.—7., d. 11.—20. og paa enkelte Dage i den sidste Uge af Maaneden. Den østlige Del af Landet blev d. 19.—20. hjemsøgt af en heftig Snestorm fra Nord og Nordvest; den faldne Snemængde var dog kun særlig stor i det nordøstlige Sjælland og paa Bornholm, nemlig 20—40 Millimeter. Et Snedække, der blev dannet under denne Storm, laa kun faa Dage som sammen-

hængende. Taage optraadte allersidst i Maaneden. Torden blev hørt paa 7 Dage.

Maj 1903 fik med variable Vinde en Middelttemperatur, der laa $1\frac{1}{4}^{\circ}$ over Normalen. Det 2. Tidøgn var temmelig køligt med Frost paa indtil 1° en enkelt Nat i det Indre af Landet; Resten af Maaneden var mild, og navnlig fik den sidste Uge en $5\frac{1}{2}^{\circ}$ for høj Middelttemperatur, det vil sige, at den blev lige saa varm som en temmelig varm Sommerdag midt i Juli. Nedbøren var kun rigelig i det vestlige og sydlige Jylland; der fik 25—30 Procent for meget; Resten af Landet fik mindre Nedbør end normalt: Nordøstjylland og Nordfyen c. 10, den øvrige Del af Øerne mellem 30 og 75 Procent for lidt. Den faldt spredt i de 2 første Tidøgn samt for Jyllands Vedkommende d. 28.—29.; kun d. 2. gav et betydeligt Nedslag, dog kun i Vestjylland, der fik 20—40 Millimeter Regn. Taage optraadte især først i Maaneden. Torden blev hørt paa 24 Dage; Uvejrene vare stærkt udbredte d. 4.—5. og d. 28.—30.

Juni 1903 begyndte, som Maj endte, med meget høj Temperatur; men den usædvanlige Varme holdt sig kun d. 1., der blev 8° varmere end normalt; forøvrigt indeholdt Juni med sine fremherskende Vinde fra nordlige Retninger kun meget faa særlig varme Dage, der faldt sidst i 1. Tidøgn og i Slutningen af Maaneden. Derimod blev d. 12.—23. temmelig kolde, nemlig gennemsnitlig 2° under Normalen, af og til med kolde Nætter, hvor den laveste Temperatur naaede $1—3^{\circ}$ paa de koldeste Stationer. Hele Maaneden fik normal Middelttemperatur. Nedbøren overgik Normalen med c. 65 Procent i Hjørring Amt, medens Aarhus Amt og Sjælland, med Undtagelse af Præstø Amt, omtrent fik det normale Nedslag. Resten af Landet fik 20—40, Bornholm endog c. 60 Procent for lidt Nedbør. Den faldt næsten kun i Maanedens

mellemste Tidøgn, saa at den tørre Periode, der var begyndt med sidste Tidøgn af Maj, strakte sig over c. 3 Uger. Torden blev hørt paa 15 Dage; Uvejrene d. 1.—2. og d. 29. strakte sig over store Strækninger af Landet.

Juli 1903 fik med overvejende vestlige Vinde en meget ensartet Temperatur fra den ene Dag til den anden: paa 3 Dage, d. 13.—15., laa Middeltemperaturen saa meget som 3—4° under Normalen, og ikke en eneste Dag kan kaldes særlig varm (mindst 3° over Normalen), idet de varmeste Dage, d. 24.—27., fik Middeltemperaturer, der kun vare 2—2¹/₂° for høje. Hele Maaneden blev ¹/₂° for kold. I den ovennævnte kolde Periode sank Minimumsthermometrene paa de koldeste Stationer til 1—3° i det Indre af Jylland, ja enkelte lavtliggende Stationer havde endog indtil 1 Grads Frost Natten til d. 16., et meget sjældent Fænomen midt om Sommeren. Nedbøren var meget ulige fordelt over Landet: Bornholm og Præstø Amt fik 50 Procent for lidt, medens Frederiksborg og Københavns Amter, Lolland-Falster samt Aalborg og Randers Amter omtrent fik det normale Nedslag. Den øvrige Del af Landet fik derimod gennemsnitlig 40 Procent mere end normalt. Den største Nedbørmængde faldt i det sydlige Midtjylland, hvor de 3 Stationer: Egtved, Askov og Vamdrup fik 169—180 Millimeter, medens Hammershus Fyr og Sandvig paa Bornholm fik mindst, nemlig kun 17—18 Millimeter. Selv paa nær ved hinanden liggende Stationer var Nedslaget hist og her meget forskelligt. Som Dage, da der faldt Regn over store Strækninger af Landet, kan nævnes d. 5.—7., d. 14.—17., d. 19.—20., d. 22.—23. og paa Maanedens 5 sidste Dage. Paa flere af disse Dage faldt der en stor Nedbørmængde, saaledes d. 17. især paa Fyen og i Vestsjælland, der gennemsnitlig fik c. 60 Millimeter; d. 29. faldt der i Jylland gennemsnitlig c. 20 Millimeter Regn. Tordenvejr optraadte paa 19 Dage,

navnlig næsten hver Dag fra d. 19; Uvejret var stærkt udbredt i Jylland d. 27.

August 1903 fik abnorme Vejrforhold. Barometret holdt sig gjennemgaaende saa lavt, at man maa søge tilbage til 1844 for at træffe paa et i væsentlig Grad lavere Middellufttryk. Vinden holdt sig ualmindelig vedholdende fra vestlige Retninger og blæste med en gennemsnitlig Styrke, hvortil der ikke findes Magen i de sidste 30 Aar. Temperaturen var meget ensartet gennem saa godt som hele Maaneden; kun d. 14.—15. fik højere Middelterperatur end normalt, men kun henholdsvis 1° og $\frac{1}{4}^{\circ}$ over Normalen; paa alle de øvrige 29 Dage laa Middelterperaturen under Normalen, medens dog kun 3 Dage, der faldt i de 2 første Uger, laa saa meget som 3° derunder. Hele Maaneden blev $1\frac{3}{4}^{\circ}$ for kold med en Middelterperatur paa 14.1° som Gjennemsnit af Observationer i Tarm og ved Landbohøjskolen; siden 1861 har August dog 3 Gange haft en endnu lavere Middelterperatur, nemlig i 1864 med 13.2° , i 1885 med 13.8° og i 1902 (den koldeste August i hele den 43-aarige Række) med 12.9° . Det var, ligesom i forrige Aar: 1902, Dagvarmen, der manglede; thi medens den gennemsnitlige Maximumstemperatur ved Landbohøjskolen for 40 Aar er 21.0° , blev den i Aar kun 18.1° ; i 1902 var den endog kun 17.0° . Nætterne bleve dog ogsaa af og til kolde; de laveste Temperaturer vare $3-5^{\circ}$; kun i Dalen ved Birkebæk frøs det én Nat. Nedbøren var stor: naar undtages Thisted og Aalborg Amter, der kun fik omtrent den normale Nedbør, blev denne overgaaet i den øvrige Del af Landet saaledes, at den sydlige Halvdel af Jylland, Samsø, Sydøstsjælland og Bornholm fik c. 25, Resten af Landet c. 65 Procent mere end normalt. Naar hele Landet tages under Et, bliver den samlede Nedbørsmængde 104 Millimeter eller c. 50 Procent for meget; siden 1861 har August 7 Gange faaet endnu mere Nedbør, nemlig 127 Mill. i 1877, 129 i 1879, 117 i 1881,

111 i 1889, 157 i 1891, 105 i 1897 og 109 Mill. i 1902. Som Nedbørsdage maa nævnes d. 1.—6., d. 10.—18., d. 20.—21. og fra d. 23. til Maanedens Udgang; som Gjennemsnit for et stort Antal Stationer blev Nedbørsdagens Antal 20, medens det normale Antal er 15. Flere Gange var Nedbøren særlig stor, især d. 10., d. 20., d. 23. og flere Dage i Maanedens sidste Uge. Som et Særkjende for denne Maanedes forholdsvis kolde og raa Vejrlig kan anføres, at der endog faldt Sne, hvad der kun er hændet en Gang før (i 1873) i de sidste 30 Aars August Maaneder. Torden optraadte paa 22 Dage; Uvejrene vare især d. 10., d. 15., d. 20. og d. 25. stærkt udbredte over Landet.

September 1903 blev $\frac{1}{2}^{\circ}$ for kold og indeholdt kun faa Dage med stor Temperatur-Afvigelse fra Normalen; saaledes blev kun et Par Dage først og sidst i Maaneden c. 3° for varme, medens den koldeste Periode, d. 7.—16., kun indeholdt 4 Dage med en $3-5^{\circ}$ for lav Middeltemperatur. Nætterne vare af og til kolde; de laveste Stande paa Minimumsthermometrene vare lige ved 0° paa de koldeste Stationer. Vinden var meget variabel, dog mest østlig og sydlig; d. 9.—10. rasede en heftig Storm over Landet fra vestlige Retninger, fremkaldt ved et Barometerfald paa 20—25 Millimeter i Løbet af 24 Timer. Forøvrigt var Barometerstanden gennemgaaende meget høj. Nedbøren var omtrent normal i Nordøstjylland, paa Langeland, i Nordøstsjælland og paa Bornholm, medens den øvrige Del af Landet gennemsnitlig fik c. 30 Procent for lidt Nedbør. Den faldt næsten udelukkende d. 5.—12. og d. 15.—17., medens der fra d. 18. saa godt som ingen Nedbør faldt; men denne Tid var til Gjengjæld hjemsøgt af en ret vedholdende og stærk Taage. Torden blev hørt paa 14 Dage, især i Maanedens første Halvdel; Uvejret var stærkt udbredt d. 5.

Af efterstaaende Tabeller giver Tabel 1 hver Maa-
 neds Varmefafvigelse fra en 40-aarig Normal i
 Landbrugsaaet 1902—03, dels for de 5 Grupper,
 hvori Landet sædvanligvis deles i klimatisk Henseende,
 dels for hele Landet (som Middel af de 5 Grupper) og
 dels for Bornholm, der ofte har Varmeforhold, som i
 væsentlig Grad afvige fra dem, der gjælde for de andre
 Dele af Landet. Som Tabellen viser, fik hele Landbrugs-
 aaret saa godt som normal Middeltemperatur, medens
 der i de enkelte Maaneder fandt betydelige Varmefafvigelser
 Sted, saaledes som det er omtalt ovenfor. Her skal blot
 nævnes, at Oktober—December bleve omkring 1° for
 kolde, det samme var Tilfældet med April, medens de
 egentlige Sommermaaneder: Juni—August veg mere og
 mere bort fra Normalen i negativ Retning, eftersom Tiden
 skred frem, saa at August blev $1\frac{3}{4}^{\circ}$ koldere end nor-
 malt. Hele Sommeren blev $\frac{3}{4}^{\circ}$ for kold og staar ganske
 vist af denne Grund i Rækken blandt de kolde Somre i
 de sidste 43 Aar; men der er dog i denne Aarrække ind-
 truffen mange Somre med endnu lavere Middeltemperatur;
 vi skal blot nævne forrige Sommer: 1902, der blev koldest
 i hele den nævnte Aarrække med en Middeltemperatur
 paa 13.9° (i Aar 14.9°), 1864 med 14.0° og 1888 med 14.1° .
 Mest karakteristisk for Sommeren var vel nok — hvad
 Varmeforholdene angaa — den meget ensartede Tem-
 peratur i Juli og August, saa at Temperaturen i
 Kjøbenhavn i disse 2 Maaneder ikke en eneste
 Gang steg til 25° C., Kjendetegnet paa en »Som-
 merdag«. Blandt de varme Maaneder i Løbet af Land-
 brugsaaet maa særlig nævnes Februar og Marts, der
 blev $3-3\frac{1}{2}^{\circ}$ varmere end normalt; tilsammen fik de en
 Middeltemperatur paa 3.9° , og dette er siden 1861 kun
 indtruffen en Gang tidligere, nemlig i 1882; de næst efter
 følgende Tal ligge en hel Grad lavere. En Mærkelighed
 indtraf efter disse varme Maaneder, idet nemlig April,
 der blev $1\frac{1}{4}^{\circ}$ koldere end normalt, knap nok fik
 samme Middeltemperatur som Marts, et Forhold,
 hvorpaa der intet Exempel findes i de sidste 42 Aar, idet

Tabel 1. Varmens Afvigelse fra Normalen. (Celsius.)

	1902			1903								Alle 12 Maaneder	
	Oktober	November	December	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August		September
Vestjylland	-0.5	-0.9	-1.1	+0.3	+3.2	+3.4	-0.8	+1.6	+0.3	-0.1	-1.2	0.0	+0.4
Østjylland	-0.5	-0.6	-0.8	+0.7	+3.0	+3.4	-1.4	+1.0	-0.3	-0.5	-1.8	-0.3	+0.2
Fyen	-1.0	-1.1	-1.1	+0.3	+2.9	+3.3	-1.4	+1.1	+0.2	-0.6	-1.9	-0.4	0.0
Sjælland.....	-0.9	-1.3	-1.2	+0.6	+2.9	+3.5	-1.4	+1.4	+0.2	-0.4	-1.6	-0.5	+0.1
Lolland-Falster.....	-0.8	-1.3	-1.2	+0.7	+3.1	+3.6	-1.4	+1.2	+0.1	-0.8	-2.0	-0.9	0.0
Danmark	-0.7	-1.0	-1.1	+0.5	+3.0	+3.4	-1.3	+1.3	+0.1	-0.5	-1.7	-0.4	+0.1
Bornholm	-1.0	-1.1	-0.8	+0.3	+2.1	+3.7	-0.8	+1.4	+0.3	+0.3	-1.6	-1.2	+0.1

April hvert Aar har været varmere end Marts; nærmest efter kommer 1871, da April kun var 1° varmere end Marts, medens Forskjellen mellem de 2 Maaneders Middelterperatur dog blev 1.8^o saavel i 1882 som i 1884 (normalt er 4.5^o).

Tabel 2 indeholder Dage med Frost, med Nedbør og med Taage samt Luftens Fugtighedsgrad og Skymængden for hele Landet som et Middel af 20—30 Stationer, saavel i det her beskrevne Landbrugsaar som Normaltallene; disse ere paa ny udregnede og gjælde nu for 25—30 Aar. Vi skal til Tabellen blot bemærke, at Frostdagenes Antal var lille, hvad der navnlig skyldes de milde Maaneder Februar og Marts, og at Skymængden var stor i Foraars- og Sommermaanederne.

Tabel 2.

	Frost-dage		Nedbørs-dage		Taage-dage		Fugtigheds-grad i pCt.		Sky-mængde (0—10)	
	1902—3	Normal	1902—3	Normal	1902—3	Normal	1902—3	Normal	1902—3	Normal
Oktober	2	3	14	16	6	7	86	86	6.7	6.4
November	13	10	7	14	9	9	88	89	6.2	7.0
December	23	18	13	15	11	11	89	91	7.2	7.4
Januar	19	23	16	12	12	13	90	91	7.3	7.1
Februar	10	21	15	11	8	11	88	90	6.9	7.0
Marts	7	20	13	12	5	11	85	87	6.8	6.1
April	9	8	16	10	4	7	81	80	6.3	5.5
Maj	»	1	10	11	7	4	78	75	5.8	4.9
Juni	»	»	9	10	3	3	74	74	5.3	4.8
Juli	»	»	13	14	2	3	79	78	6.3	5.4
August	»	»	20	15	2	3	83	80	6.5	5.3
September	»	»	13	14	10	5	87	84	5.0	5.3
Alle 12 Maaneder .	83	104	159	154	79	87	84	84	6.4	6.0

Tabel 3 viser Nedslaget's Størrelse i hele Millimeter for hvert Amt o. s. v. Navnlig Februar, April og August vare meget rige paa Nedbør, medens November var ualmindelig tør. Hele Landbrugsaaet fik knap nok det sædvanlige Nedslag. Som det vil erindres, var Juni, Juli og September i forrige Landbrugsaar, altsaa i 1902, temmelig fattige paa Nedbør, medens August samme Aar gav rigelig Nedbør; da nu Oktober i det her beskrevne Landbrugsaar var temmelig tør, November usædvanlig tør, bliver den samlede Sum af Nedbør i Juni—November 1902 temmelig ringe, hvorfor en og anden Læser vil kunne finde Interesse i at studere hosstaaende Tabel over Nedbøren i de nævnte 6 Maaneder i de Aar siden 1861, hvis Nedbørssum i Juni—November kommer nær ved 1902.

Nedbør i Juni—November for Danmark ÷ Bornholm.

	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	Sum
1868	16	31	59	75	75	43	299
1876	45	33	38	97	34	38	285
1884	25	74	33	48	86	34	300
1886	36	57	33	47	58	46	277
1899	12	44	27	84	60	44	271
1901	92	34	43	24	35	65	293
1902	32	53	109	36	55	9	294
Normal	47	66	70	75	71	60	389

Bornholm stiller sig endnu ugunstigere end det øvrige Danmark, idet den samlede Nedbørssum i Juni—November 1902 kun var 189 Millimeter, hvilket er mindst siden 1868; 1886 kommer nærmest med 198 Mill.; Normalen er 359

Tabel 3.

N e d b ø r.

(Millimeter.)

		1002			1003									Alle 12
		Oktr.	Novbr.	Decbr.	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	Septbr.	Måneder
Hjørring	Amt	65	18	33	59	49	46	58	34	74	105	136	84	761
Thisted	—	67	23	48	63	50	43	45	52	30	89	73	69	652
Ringkjøbing	—	67	24	42	46	55	45	60	51	33	89	91	49	652
Ribe	—	70	24	46	40	62	52	69	51	44	98	110	61	727
Viborg	Amt	65	20	46	55	55	42	57	47	25	96	91	50	649
Aalborg	—	61	17	34	54	51	44	48	50	36	67	75	67	604
Randers	—	60	6	37	43	44	38	43	35	29	74	84	53	546
Aarhus	—	61	11	43	42	55	44	48	38	46	92	108	55	643
Vejle	—	62	15	47	42	61	48	57	49	43	102	118	57	701
Samsø	44	3	29	24	35	24	31	28	25	73	82	34	432
Odense	Amt	44	3	38	37	56	29	48	35	33	98	109	56	586
Svendborg	—	48	4	41	42	70	31	47	27	32	109	132	67	650
Langeland	46	2	30	39	53	22	43	24	32	91	122	64	568
Holbæk	Amt	40	4	40	35	45	22	48	20	46	84	106	54	544
Soro	—	39	4	37	37	61	26	54	20	40	92	98	55	563
Frederiksborg	—	49	5	42	38	39	15	68	15	51	81	99	62	564
Kjøbenhavns	—	43	5	45	44	45	20	77	9	54	66	94	60	562
Præsto	—	55	3	39	45	56	20	43	16	27	36	79	49	468
Maribo	Amt	55	2	41	44	60	23	48	27	27	58	116	51	552
Vestjylland	67	22	42	52	54	47	58	47	45	95	103	66	698
Østjylland	62	14	41	47	53	43	51	44	36	86	95	56	628
Fyen	46	3	35	36	54	27	42	29	31	93	111	55	562
Sjælland	45	4	41	40	49	21	58	16	44	72	95	56	541
Lolland-Falster	...	55	2	41	44	60	23	48	27	27	58	116	51	552
Danmark	1902—1903 ...	55	9	40	44	54	32	51	33	37	81	104	57	597
	Normal (25Aar)	71	60	46	42	36	33	29	39	47	66	70	75	614
	Afvigelse i pCt.	-23	-85	-13	+ 5	+50	- 3	+76	- 15	-21	+23	+49	-24	- 3
Bornholm	47	8	43	42	41	18	62	16	18	29	74	70	468

Millimeter. Som bekjendt blev Høsttiden i Aar meget regnfuld: en Opgjørelse af den samlede Nedbør, der blev maalt fra d. 28. Juli til d. 18. September 1903, til- ligemed flere herhen hørende klimatologiske Data findes fremstillet i hosstaaende Tabel; Tallene ere Resultater af c. 50 Stationers Maalinger. I Landbrugsaaet indtraf der

	Maalt d. 28. Juli til d. 18. Septbr. 1903 (53 Dage)	Afvigelse fra Normalen	Nedbørsdage		Antal Dage med mindst 10 Mill.
			Antal	Procent af alle 53 Dage	
Nord-Jylland..	230 Mill.	+ 84 pCt.	27	51	9
Vest- — ..	194 -	+ 31 -	32	60	6
Øst- — ..	182 -	+ 37 -	30	57	6
Fyen	211 -	+ 72 -	35	66	7
Vest-Sjælland .	173 -	+ 52 -	32	60	5
Øst- — .	151 -	+ 31 -	32	60	5
Lolland-Falster	166 -	+ 46 -	34	64	5
Danmark	187 Mill.	+ 50 pCt.	32	60	6
Bornholm	141 Mill.	+ 34 pCt.	25	47	4

flere tørre Perioder, tildels af betydelig Længde: d. 19. Septbr.—9. Oktbr., hele November og de 2 første Uger af December, den sidste Trediedel af Maj og den første Trediedel af Juni; i den sidstnævnte Periode, der varede 20 Dage, blev der i Jylland gennem- snitlig kun maalt 6 Millimeter, paa Fyen og Sjælland 4, paa Lolland-Falster ikke engang 1 Millimeter, medens Bornholm fik 8 Millimeter Regn. Forøvrigt var hele Vinterhalvaaret fattig paa Sne, saa at der egentlig talt kun laa et Snedække paa Markerne et Par Dage efter den haarde Snestorm d. 19.—20. April, og det endda kun over den østlige Del af Landet.

Vindhypigheden for de enkelte Maaneder og for alle 12 Maaneder ses af Tabel 4, hvor Normalen nu er opgjort efter Observationer i 28 Aar.

Tabel 4. Vindhypighed for hele Landet. (Procent.)

	N.	NO.	O.	SO.	S.	SV.	V.	NV.	Stille
Oktober 1902.....	6	8	14	13	9	18	16	11	5
November —	3	7	20	24	15	14	8	6	3
December —	5	12	22	11	10	14	16	9	1
Januar 1903.....	3	9	8	16	11	25	22	4	2
Februar —	8	1	»	1	8	30	34	17	1
Marts —	»	»	3	23	23	29	19	2	1
April —	13	15	11	11	5	11	15	15	4
Maj —	7	11	16	11	5	15	17	11	7
Juni —	13	15	13	8	7	7	11	19	7
Juli —	7	3	4	12	10	14	23	21	6
August —	1	1	3	6	8	21	37	22	1
September —	4	9	19	14	11	14	12	6	11
Alle 12 Maaneder....	6	8	11	12	10	18	19	12	4
Normal (28 Aar).....	6	9	11	11	10	17	19	13	4